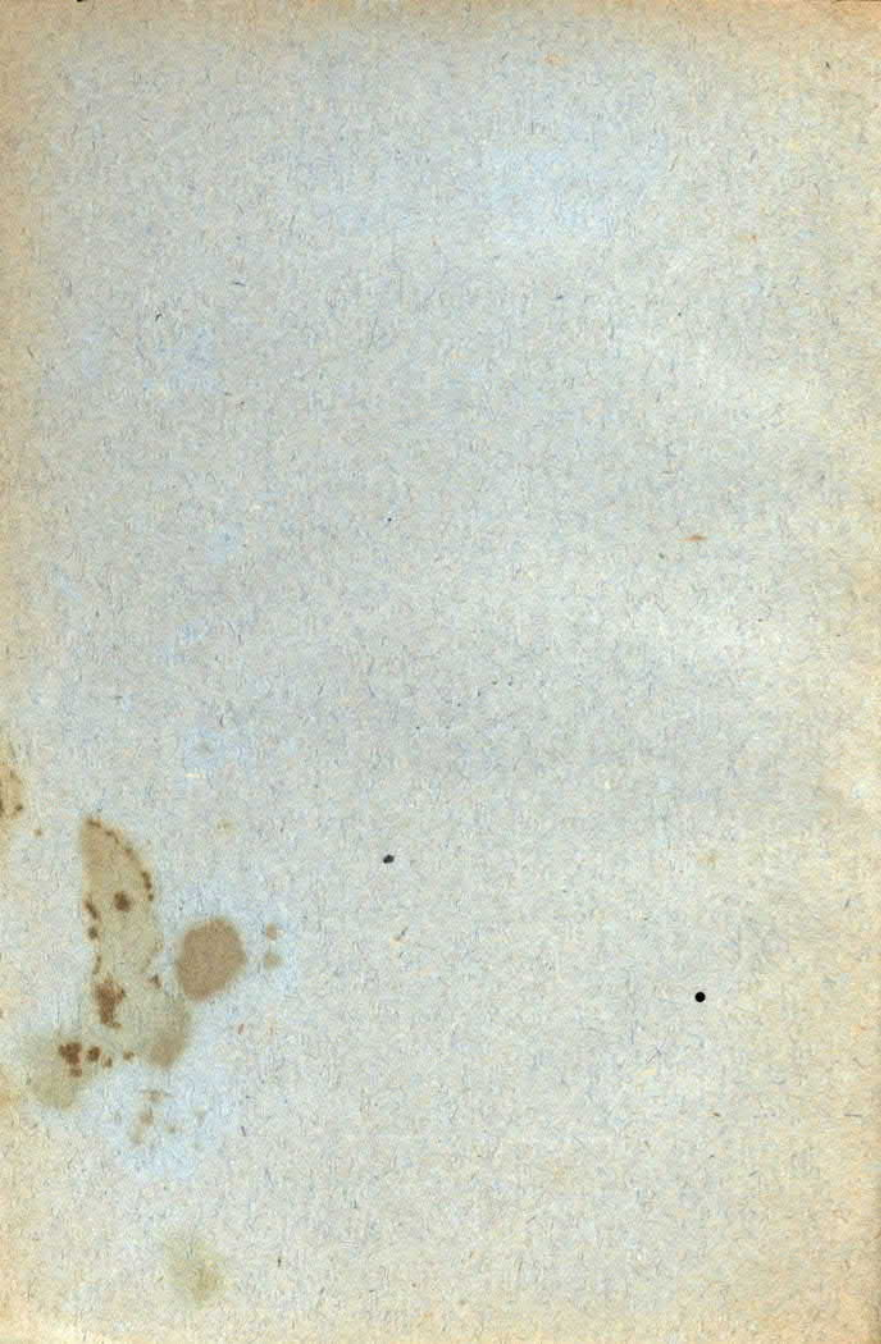

กาสามสูตร
เทศนา ของสมเด็จพระสังฆราช
วชิราวุธ

พิมพ์แรกในราชบัณฑิตยสถาน

หม่อมเจ้าหญิงบรรจงนารถ
ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้ากรมพระจักรพรรดิพงษ์
บรมมหาราช พระพุทธศักราช ๒๔๖๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

8002

W. u. 314

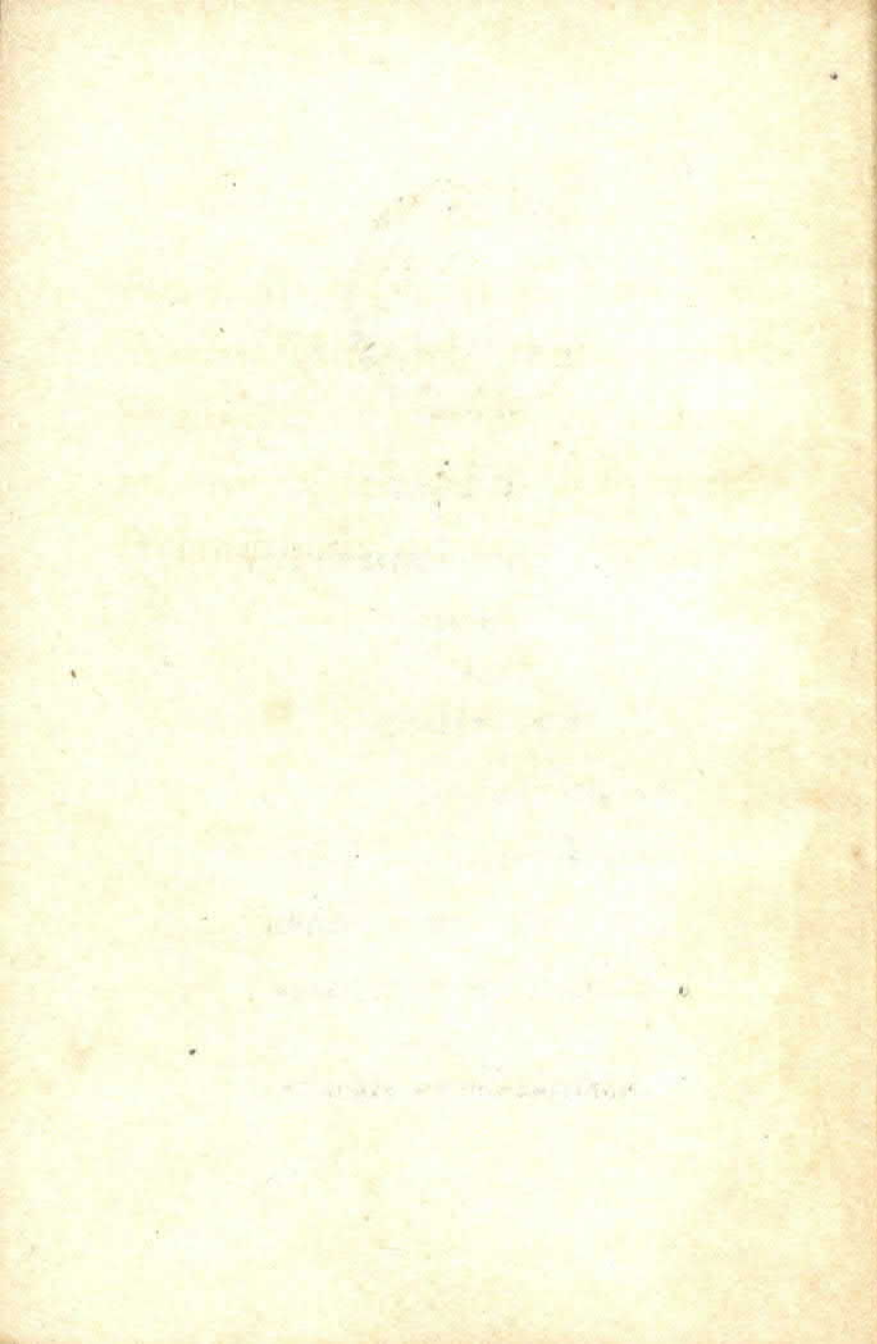

หอสมุด
รวมการ

กาลามสูตร
เทศนา ของสมเด็จพระสังฆราช
วชิราวุธ

พิมพ์แจกในงานศพ
หม่อมเจ้าหญิงบรรจงมารยาต
ในสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้ากรมพระจักรพรรดิพงษ์
• บรมแม่ พระพุทธศักราช ๒๔๖๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

คำอธิบาย

กาลามสูตรนี้ มีในคัมภีร์กนิยาตอังคตตรนิกาย สมเด็จพระสังฆราช ปุสฺสเทว วัชรราชประกิจฐทรงนิพนธ์ไว้ เป็นพระธรรมเทศนา มีเนื้อความว่า พระผู้มีพระภาคย์ ตรัสสอนกาลามชน ไม่ให้เชื่อถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาการ ๑๐ อย่าง มีถ้อยหาโดยไ้ฟังถามกันมาเป็นต้น อธิบายไว้ โดยพิศดารในธรรมเทศนานั้น

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
ZOOLOGY
OF THE
CITY OF LONDON
AND
THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
OF HARVARD UNIVERSITY
OF THE
CITY OF CAMBRIDGE
MASSACHUSETTS

กาลามสูตร
นมัตถุ สุกตัสส

อภิญญา ข โส ภควา ัมมึ เทเสติ โน
อนภิญญา สนิทานัมมึ เทเสติ โน อนิทานัม
สัชฌาหาริยัมมึ เทเสติ โน สัชฌาหาริยัมมึ คัสสโ
ปน ภควโต อภิญญา ัมมึ เทสยโต โน อนภิญญา—
ญา สนิทานัมมึ เทสยโต โน อนิทานัม สัชฌา—
หาริยัมมึ เทสยโต โน สัชฌาหาริยัมมึ กรณียา
โฆวาทิ กรณียา อนุสาสนิ อลัญเ ปน โน ปสาทาย
อลัมมึ อลัมมึ อลัมมึ อลัมมึ อลัมมึ อลัมมึ
สम्मัสสัมพทโธ ภควา สวากขาโต ภควตา ัมมโม
สุปฏิปันโน สโมติ ฯ

จะกล่าวพระคุณ คือพระปัญญาแลพระกรุณาของ
พระผู้มีพระภาคย์ สัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งเป็นบรมศาสดา
นั้น โดยสำคัญการกิจที่ทรงเกอหนุนแก่เราในยสัตัว

๒

ด้วยพระอิริยาบถอันบริสุทธิ์ ไม่ไ้ไ่เพ่งหวังประสงค์
ต่อลาภสักการะโลกามิส ทั้งพระหฤทัยจะให้สัตว์ผู้ฟัง
ได้รู้เข้าใจให้ประจักษ์แต่ปัญญาแล้วปรนนิบัติตาม เพื่อ
บรรลุลกขณวิเศษของประโยชน์เป็นเบื้องหน้า พระคุณคือ
สัตตคุณการสัมปทา ที่มีในพระผู้มีพระภาคย์สัมมา
สัมพุทธเจ้านั้น ท่านพรรณนาไว้สองอย่างคือ อาสยะ ๑
ปโยค ๑ ข้อซึ่งพระองค์มีพระอิริยาบถในประโยชน์
อยู่เป็นนิตย์ ข้อว่าอาสยะ ข้อซึ่งพระองค์มีพระหฤทัย
บริสุทธิ์ ไม่มุ่งหวังต่อลาภสักการะโลกามิส ทรง
แสดงธรรมโดยมุขคือคิดสมาธิปัญญา ข้อว่าปโยค
คุณทั้ง ๒ อย่าง คืออาสยะแลปโยคนั้น ข้อว่า
สัตตคุณการสัมปทา มีในพระผู้มีพระภาคย์สัมมา
สัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระบรมศาสดานั้น เมื่อพระองค์
บริบูรณ์ด้วยสัตตคุณการสัมปทาสองอย่างนี้แล้ว จะแสดง
ธรรมสั่งสอนไว้ในยสัถ
ทั้ง ๓ อากาโร ๑ ว่า “อภิญญาบ ธิมัม เทเสทิ

โน อนภินิญา” พระองค์ทรงแสดงธรรม ทรงแสดงให้ไว้ในยสัศวตรัสรู้ด้วยปัญญาอันยิ่ง ให้รู้จริงเห็นจริงในธรรมที่ควรวิจรรู้เห็น ไม่ทรงสั่งสอนชั้นกำมื่ออาจารย์ไว้ ให้ไว้ในยสัศวพิทวงสงสัยสนเทหี เป็นการซ้อนเงื่อนลัดต่าง ๆ เลย พระองค์ทรงแสดงธรรมเปิดเผยสิ้นเชิง ไม่มีภายนอกไม่มีภายใน ข้อลัดซึ่งจะต้องปิดบังไว้เฉพาะแสดงให้รู้ ใ้แก่แต่สาวกกลางองค์ไม่ทั่วทั้งหมวกหมู่ จะพึงแสดงต่อกาลที่สุดเมื่อจวนจะนิพพานนั้นไม่มีเลย

อาการที่ ๒ ว่า “สนิทานัม ธิมมํ เทเสติ โน อนิทานัม” พระองค์ทรงแสดงธรรมประกอบด้วยเหตุควรที่ผู้ฟังจะตรองตามให้เห็นจริงได้ ไม่ได้ทรงแสดงธรรมไม่มีนิทานไม่มีเหตุ เป็นกระบวนกลขั้เกณฑ์สาวกให้จำใจปรนนิบัติเลย เมื่อพระองค์ทรงแสดงธรรมเพื่อให้สละละธรรมเหล่าใด ๆ ธรรมเหล่านั้น ๆ ผู้ฟังอาจะตรึกตรองตามให้เห็นว่ามีโทษจริง ควรจะสละ

เสียและพึงสละละไ้จริง เมื่อพระองค์ทรงแสดงธรรม
 เพื่จะให้เจริญธรรมเหล่าใด ๆ ชน ธรรมเหล่านั้น ๆ
 ผู้ฟังอาจจะตรึกตรองตาม ให้เห็นว่ามิใช่จริง ควรจะ
 เจริญควรให้มันขึ้นในสันดานจริง และพึงเจริญให้
 ยวิบูรณ์ขึ้นไ้จริง ไ้เหตุนี้ท่านที่ควรแก้ไข้ญญา

อาการที่ ๓ ว่า “สัปปาฏิหาริย์ ธิมมံ เทเสติ โน
 อัสสัปปาฏิหาริย์” พระองค์ทรงแสดงธรรมมีปาฏิหาริย์คุณ
 อรรถจริย แห่งธรรมที่อาจจะนำปฏิบัติ กัณฑ์
 เสียไ้ ให้เกิดมีแก่ผู้ปรนนิบัติตาม ไม่ไ้แสดงธรรม
 ไม่มีปาฏิหาริย์ ผู้ปรนนิบัติกระทำตามคำสั่งสอน
 ไม่ไ้ได้ผลอันสูงสุดนั้นไม่มี เมื่อพระผู้มีพระภาคย์
 สัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นบรมศาสดา นั้น ทรง
 แสดงธรรมโดยอาการทั้ง ๓ อย่างนี้ โอวาทคำ
 สั่งสอน ควรที่ผู้เลื่อมใสผู้ถึงท่านเป็นสวณะที่ฟังแล้ว
 ทั้งศฤงษีแลบรรพชิต จะพึงทำตาม สิ่งที่มีโทษ
 ซึ่งพระองค์สอนให้สละละเสีย ก็พึงสละละเสียแล

พากเพียรเพื่อจะสละละเสีย สิ่งที่ไม่มิโทษซึ่งพระองค์
 สั่งสอนให้เจริญขึ้นให้บริบูรณ์แล้ว ก็พึงเจริญให้
 ยิ่งเกิดให้มีขึ้นในตน แลตั้งจิตรอสำหักพากเพียรเพื่อ
 จะให้เกิดมีบริบูรณ์ในตน ผู้เลื่อมใสผู้ถึงท่านเป็น
 สรรพแล้ว ควรทำตามโอวาทคำสั่งสอนในข้อละสิ่ง
 ที่มีโทษเสียแลเจริญสิ่งที่มีคุณขึ้น ด้วยประการทั้ง
 กล่าวมานี้ อนึ่งควรที่คฤหิษฐ์บรรพชิตพุทธสาวกจะ
 ยินคชินชมโสมนัสว่า “สัมมาสัมพุทธโธ ภควา” พระ
 ผู้มีพระภาคย์ เป็นผู้ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เองแล้ว
 “สวากขาโต ภควตา ธัมโม” ธรรมพระผู้มีพระภาคย์
 เจ้ากล่าวดีแล้ว “สปฏิปันโน สัมโฆ” สงฆ์ปรนนิบัติ
 คีปรนนิบัติชอบแล้วดังนี้ พระผู้มีพระภาคย์สัมมา
 สัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นบรมศาสดานั้น พร้อมด้วยพระ
 บัญญาแลพระกรุณายังวิเศษ ประเสริฐกว่าผู้สั่งสอน
 อื่น ๆ ทรงสั่งสอนสัตว์โดยอาการทั้งกล่าวมานี้
 เมื่อทรงสั่งสอนสัตว์ ไม่ไต่ถามขี้เกะเกณท์ให้ ถ้อยตาม

พระองค์ตรัสสั่งสอนให้^๒ผู้ระ^๒ปรณ^๒นิบัติ^๒คึก^๒ก^๒โดย^๒เหตุ^๒ที่^๒จริง
 ให้^๒เจ้า^๒ตัว^๒เห็น^๒ลง^๒ว่า^๒ สิ่ง^๒นี้^๒มี^๒โทษ^๒ควร^๒เว้น^๒เสีย^๒จริง^๒ท่าน
 ผู้^๒รัก^๒เคียน^๒ เมื่อ^๒ใคร^๒มา^๒สมา^๒ทาน^๒ถอม^๒มัน^๒แล้ว^๒ ย่อม^๒
 เป็น^๒ไป^๒เพื่อ^๒ทุก^๒ข์^๒เพื่อ^๒ไช้^๒ประ^๒โยชน์^๒ สิ่ง^๒นี้^๒เป็น^๒ก^๒ศล^๒ไม่^๒มี^๒
 โทษ^๒ท่าน^๒ผู้^๒ร^๒ส^๒รร^๒เส^๒ณ^๒ เมื่อ^๒ใคร^๒มา^๒สมา^๒ทาน^๒ถอม^๒มัน^๒แล้ว^๒
 ย่อม^๒เป็น^๒ไป^๒เพื่อ^๒สุข^๒เพื่อ^๒ประ^๒โยชน์^๒ดังนี้^๒ พระ^๒องค์^๒ตรัส^๒
 สั่ง^๒สอน^๒ให้^๒ผู้^๒ระ^๒ปรณ^๒นิบัติ^๒คึก^๒ก^๒โดย^๒เหตุ^๒ที่^๒เห็น^๒ลง^๒อย่าง^๒นี้^๒แล้ว^๒
 จึง^๒ตรัส^๒สอน^๒ให้^๒ละ^๒เสีย^๒ซึ่ง^๒สิ่ง^๒ที่^๒ใด^๒ที่^๒เห็น^๒ว่า^๒เป็น^๒อก^๒ค^๒ล^๒มี^๒โทษ^๒
 นั้น^๒ แล^๒ตรัส^๒สอน^๒ให้^๒สมา^๒ทาน^๒ถอม^๒มัน^๒สิ่ง^๒ที่^๒ใด^๒ที่^๒เห็น^๒ว่า^๒เป็น^๒
 ก^๒ุศล^๒ความ^๒ชอบ^๒ไม่^๒มี^๒โทษ^๒นั้น^๒ เนื้อ^๒ความ^๒นี้^๒มี^๒ใน^๒กาลา
 ม^๒สูตร^๒ ส^๒า^๒ฬ^๒ห^๒สูตร^๒ ใน^๒คัม^๒ภี^๒ร^๒ติ^๒ก^๒นิ^๒ชา^๒ต^๒อ^๒ัง^๒ค^๒ค^๒ต^๒ร^๒
 นิ^๒ก^๒าย^๒ เนื้อ^๒ความ^๒ใน^๒กาลา^๒ม^๒สูตร^๒นี้^๒ว่า^๒ คร^๒ง^๒หน^๒ง^๒
 ส^๒ม^๒เ^๒็จ^๒พระ^๒ผู้^๒ทรง^๒พระ^๒ภา^๒ค^๒ย์^๒ พร^๒้อม^๒ตัว^๒บ^๒ริ^๒ก^๒ษ^๒สง^๒ฆ์^๒หม^๒ม^๒
 ใหญ่^๒ เ^๒ส^๒ถ^๒ี^๒จ^๒าว^๒ร^๒ิก^๒ไป^๒ใน^๒โก^๒ส^๒ล^๒ชน^๒บ^๒ท^๒ ถึง^๒นิ^๒ค^๒ม^๒คำ^๒บ^๒ล^๒หน^๒ง^๒
 ชื่อ^๒เก^๒ส^๒ย^๒ต^๒ต^๒นิ^๒ค^๒ม^๒ เป็น^๒ที่^๒อยู่^๒ของ^๒ม^๒น^๒ุ^๒ษ^๒ย์^๒เหล^๒่า^๒กา^๒ลา^๒ม^๒โค^๒ต^๒ร^๒
 ก^๒า^๒ลา^๒ม^๒ชน^๒ชา^๒ว^๒เก^๒ส^๒ย^๒ต^๒ต^๒นิ^๒ค^๒ม^๒ ได้^๒ย^๒ิน^๒ว่า^๒พระ^๒ผู้^๒มี^๒พระ

ภาควัยเสด็จมาถึงเกสยตตนิคมแล้ว พร้อมกันออกไป
 เฝ้า ขางเหล่าถวายอภิวัตกัมกรายตามอาการผู้เลื่อม
 ใส ขางเหล่ากระทำปฏิสันถารปราโมทย์ ขางเหล่าประนม
 กรนมัสการ ขางเหล่าประกาศชื่อแลโคตรแห่งตน
 ขางเหล่านั่งนิ่งอยู่ ครั้นกาลามชนชาวเกสยตตนิคม
 นั้นระทกระแล้ว จึงกราบทูลถึงสมณพราหมณ์ที่มา
 ยังเกสยตตนิคมนั้นแต่ก่อน ๆ ว่า “สันติ ภัณฑ
 เอเก สมณพราหมณา เกสยัตติ อาคัจฉันติ เต
 สกัญญญว วาที ธีเปณติ โสเคนติ ปรัยฺยวาทํ ปน
 อัสเสนติ วมฺเณนติ ปวิภวันติ อธิปัตถิกํ กโรนฺติ อป
 เราย ภัณฑ เอเก ฯ ป ฯ อธิปัตถิกํ กโรนฺติ”
 ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ มีย่อมมากสมณพราหมณ์
 เหล่าหนึ่งพวกหนึ่ง มายังเกสยตตนิคม สมณ
 พราหมณ์เหล่านั้น ย่อมแสดงแต่ว่าทะถ้อยคำของ
 ตนอย่างเดียว เชิดชวให้ชัชวาลแต่ว่าทะถ้อยคำของ
 ตนอย่างเดียว ช่มชืดคึกค่านกเตยนซึ่งว่าทะถ้อยคำล้งสอน

ของผู้^{อื่น}อื่นเสียว่าไม่ชอบไม่ควรถือตาม กระทำวาตะ
 ของตนให้เป็นมา^{คึก}คึก^{กว่า}กว่า^{วา}วา^{คำ}คำ^{สั่ง}สั่ง^{สอน}สอน^{ของ}ของ^{ผู้}ผู้^{อื่น}อื่น ๆ ครั้น
 สมณพราหมณ์พวกหนึ่ง^{อีก}อีก มายังเกส^ปป^ตต^{นิ}นิ^{คม}คม^{เล่า}เล่า
 ก็เป็นเช่นนั้นเหมือนพวกก่อน ๆ แสกก^งง^{แต่}แต่^{ว่า}ว่า^{ทะ}ทะ^{ถ้อย}ถ้อย^{คำ}คำ^{สั่ง}สั่ง^{สอน}สอน^{ของ}ของ^{ตน}ตน^{อย่าง}อย่าง^{เกี้ยว}เกี้ยว เชิด^ชช^{ให้}ให้^{สว่าง}สว่าง^{ชัด}ชัด^{ชวาล}ชวาล
 แต่^{ว่า}ว่า^{ทะ}ทะ^{ถ้อย}ถ้อย^{คำ}คำ^{ของ}ของ^{ตน}ตน^{เท่านั้น}เท่านั้น ช่ม^ชช^{ัค}ัค^คค^{้าน}้าน^{คิ}คิ^{เคียน}เคียน
 คำสั่งสอนของผู้^{อื่น}อื่นเสียว่าไม่ชอบไม่ควรถือตาม เป็น
 แต่อย่างนี้ไปทุก ๆ หมู่เหล่า “เทสันโน ภันเต
 อัมหากัง โหเตว กังขา โหติ วิจิจิฉา โกสุ นาม
 อิมลัม ภวตัม สมณพราหมณานัม สัจจมาห โก มุสาติ”
 ข้าพระองค์ทั้งหลายเกิดความสงสัยสอ^กก^{แคว}แคว^ลล^วว^{คิ}คิ^คค^{ัน}ัน^ลล^าา ยากใจว่า ท่านสมณพราหมณ์เหล่านั้น ๆ ใครจะ
 ได้^ชช^{ื่อ}ื่อ^{ว่า}ว่า^{กล่าว}กล่าว^{จริง}จริง ใครจะได้^ชช^{ื่อ}ื่อ^{ว่า}ว่า^{กล่าว}กล่าว^{เท็จ}เท็จ^{เล่า}เล่า^{หนอ}หนอ
 คำของพวกไหนจะเป็นคำจริงควรปรนนิบัติตาม คำของ
 พวกไหนจะเป็นคำมุสา^{คำ}คำ^{เท็จ}เท็จ จะควรสละ^{ละ}ละ^{ทิ้ง}ทิ้ง^{เสีย}เสีย
 ไม่ควรประพฤติตามเล่า เป็นอันชัก^{ชัก}ชัก^{อัน}อัน^{อยู่}อยู่^{ไม่}ไม่^{อา}อา^{จะ}จะ^{รู้}รู้

ลงเป็นหนึ่งแน่ ตามถ้อยคำของสมณพราหมณ์
พวกใดใด

ครั้งนั้นพระผู้มีพระภาคยฺหิตรัสว่า “อโห ภิโว
กาลามา กังขิโต อโห วิจิกิฉิโต” ภูมิกกาลามชน
ทั้งหลาย ควรแล้วที่ท่านทั้งหลายจะสงสัย ควรแล้วที่
ท่านทั้งหลายจะสอภคแล้วคิติกันลำบากจิตร “กัง—
ขัฏฐานิเย จ ปน โว สา ถาเน วิจิกิฉา อหิขันนา”
ความสงสัยสอภคแล้วคิติกันลำบากจิตรของท่านทั้งหลาย
ไต่บังเกิดแล้วในที่ที่ควรสงสัย ควรสอภคแล้วคิติกัน
ลำบากจิตรจริง “เอถ ตเมหิ กาลามา” ภูมิกกาลาม
ชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงมาเกิด “มา อนัสสเวน”
ท่านทั้งหลายจงอย่ามาถือเอา ด้วย ความไต่ ยินตามเลย
ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอาด้วยไต่ ยินก่อนเลย “มา
ปรมิปราย” ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอาตามคำสืบท่อ
เป็นลำคัยมาเลย “มา อิติกิราย” ท่านทั้งหลายจงอย่า
ถือเอาตามที่ถูกก้องมาว่าให้ ยินว่าอย่างนั้น ๆ ดังนี้เลย

“มา บิฏฐกสัมปทาเนน” ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอาด้วย
 บริบูรณ์แห่งตำราเลย “มา วิตักกคาเหน” ท่านทั้งหลาย
 จงอย่าถือเอาเพราะเหตุความตรึกเลย “มา นยคาเหน”
 ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอานัย คือความคาดคะเนเลย
 “มา อากาการปรีวิตักกเกน” ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอา
 ด้วยปรีวิตักกตรึกของอาการเลย “มา ทิฏฐุจิณิชา—
 นิกขันติยา” ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอาด้วยที่ทน
 แต่ความเพ่งด้วยทิฏฐิความเห็นเลย “มา ภัพพรุ—
 ปคาย” ท่านทั้งหลายจงอย่าถือเอาด้วยอ้างว่าท่าน
 ผู้สอนเป็นภัพพรูปควรจะเชื่อไต่ถ่วงเลย “มา สมโณ
 โน ครุติ” ท่านทั้งหลายจงอย่าได้ถือเอาด้วยอ้างว่า
 สมณของเราเป็นทเคารพนับถือถ่วงเลย “ยทา ตูเมห
 กาลามา อิตฺตนา ว ชาเนยฺยาถ” เมื่อใดที่ท่านทั้งหลาย
 จะพึงรู้ด้วยคนนั้นแล้วว่า “อิเม รัมมา อุกุสลา”
 ธรรมเหล่านี้เป็นอกุศล “อิเม รัมมา สāvāṇā”
 ธรรมเหล่านี้มีโทษควรเว้นเสีย “อิเม รัมมา วิญญู—

ครหิตา” ธรรมเหล่านั้นท่านผู้วิพากติเคียน “อโ
 ธิมา สัมมัตถา สสมาทินนา อหิตาย ทุกขาย
 สัตตัตถิ” ธรรมเหล่านั้น บุคคลได้ถือเอาด้วยดี
 สมาทานถือนั้นแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์
 เพื่อความทุกข์สิ้น เมื่อใดท่านทั้งหลายพึงรู้เองทั้ง
 นั้นแล้ว “อถ ตูเมห กาลามา ปชเหยยาถ” เมื่อนั้น
 ท่านทั้งหลาย พึงมละธรรมส่วนที่ตนเห็นว่าเป็นอกุศล
 เหล่านั้นเสียเถิด ครั้นตรัสสอนกาลามชนโดยย่อ
 ฉนั้นแล้ว จึงตรัสถามเพื่อจะให้กาลามชนทูลปฏิญ
 ญาตามที่ตนตรองเห็นว่า “ตํ กิ มัญญถ กาลามา”
 คุกรกาลามชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจะสำคัญเ็น
 ความนั้นเป็นไฉน “โลโก ปุริสัสส อัสสมัตตํ อูปยัสส—
 ชมานอ อูปยัสสทึ หิตาย วา อหิตาย วา” โลกะ
 ความโลภเมื่อบังเกิดขึ้นภายในจิตของบุรุษ ความโลภ
 เมื่อบังเกิดขึ้นภายในจิตของบุคคลนั้น ๆ ย่อมบังเกิด
 ขึ้นเพื่อประโยชน์หรือๆ เพื่อใช้ประโยชน์เล่า กาลามชน

ทั้งหลาย กราบทุกตาม^๑ที่ตนครองเห็นว่า “อหิตาย
 ภัตเต” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ โลกเมื่อยังเกิด
 ขึ้นภายในจิตรของผู้ใดแล้ว ย่อมยังเกิดขึ้นเพื่อใช้
 ประโยชน์ พระผู้มีพระภาคย์ตรัสว่า “ลัทธโ
 ปนายิ กาลามา ปริสยุคฺคโล โลเภน อภิกโต
 ปริยาทินฺนิจิตฺโต ปาณมียิ หนติ อทินฺนมียิ อาทียติ
 พรทารมียิ คัจฉติ มสายิ ภณติ” คุกรกาลามชน
 ทั้งหลาย บรมบุคคลผู้ใดแล้ว โลกครอบงำแล้ว
 มีจิตรอันโลภยกเอารอยแล้ว ย่อมฆ่าสัตว์มีชีวิต
 ถูเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ไต่ให้แล้ว คบหาซึ่งภรรยา
 ท่านผู้^๒อื่น เรราคำเท็จด้วยตน “ปรีมียิ ตถัตถา
 สมากเปติ” แลชักชวนผู้^๓อื่นเพื่อจะเป็นอย่างนั้น
 คือชักชวนผู้^๔อื่นให้ฆ่าสัตว์ลักทรัพย์ คบหาภรรยา
 ท่านผู้^๕อื่น เรราคำเท็จ “อํ คัสส โหติ ทิฆรคฺคํ
 อหิตาย ทักขาย” สิ่งใดเป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์
 เพื่อความทุกข์แต่ผู้^๖อื่นนั้นสันกาลนาน บุคคลผู้ใด

แล้วยอมชักชวนผู้^{อื่น}ขึ้น^{ให้}ประกอบ^{สิ่ง}นั้น คนโลก
 แล้วยอมประพฤ^{ติ}อย่าง^{นั้น}หรือไม่ กาลามชนทั้งหลาย
 กราบทูลว่า “เอวัมภันเต” ข้าแต่พระผู้มีพระ
 ภาควัย^{นี้} คนโลกแล้วยอม^{เป็น}อย่าง^{นี้} เหมือนพระองค์
 ตรัส^{นี้} “คัมภี^มัญญุต กาลามา” ทุกร
 กาลามชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจะสำคัญ^{ใน}ความ
 นั้น^{เป็น}ไฉน โทสะ ความประทุษ^ฐร้าย เมื่อยัง^{เกิด}ขึ้น
 ภายในจิต^{ของ}บุคคล ย่อมยัง^{เกิด}เพื่อประโยชน์^{หรือ}
 หรือ^ๆ เพื่อใช้ประโยชน์^{เล่า} กาลามชนทั้งหลาย
 กราบทูลว่า “อหิทาย ภันเต” ข้าแต่พระผู้มี
 พระภาควัย^{นี้} โทสะความประทุษ^ฐร้าย เมื่อยัง^{เกิด}ขึ้นภายใน
 จิต^{ของ}ผู้ใดแล้ว ย่อมยัง^{เกิด}ขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์^{หรือ}
 พระผู้ทรงพระภาควัย^{นี้}ตรัสว่า “ทุฏฐ^โฐ ปรณัม กาลามา
 ปริส^ปค^คโค” ทุกรกาลามชนทั้งหลาย บุคคล
 ผู้ที่โทสะประทุษ^ฐร้ายแล้ว อันโทสะครอบงำ^{แล้ว} มี
 จิตอันโทสะ^{ยึด}เกาะรอบแล้ว ย่อมฆ่าสัตว์มีชีวิต ถือ

เอาสิ่งของที่เขาของไม่ได้ให้แล้ว คบหาซึ่งภรรยาท่าน
 ผู้อื่น เจริญคำเท็จกับตน แลชักชวนผู้อื่นเพื่อ
 ให้ฆ่าสัตว์ลักทรัพย์ คบหาภรรยาท่านผู้อื่น เจริญคำ
 เท็จ สิ่งใด ๆ ที่เป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์เพื่อความ
 ทุกข์แก่ผู้อื่นนั้นสันกาลนาน บุคคลที่โทสะครอบงำแล้ว
 ย่อมชักชวนผู้อื่นในสิ่งนั้น ๆ ขรรษบุคคลที่โทสะประทุษ
 ร้ายแล้ว ย่อมประพฤติอย่างนี้หรือไม่เล่า กาลามชน
 กราบทูลว่า “เอวัมภันเต” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์
 คนที่โทสะประทุษร้ายแล้วย่อมเป็นอย่างนี้ ถึงพระองค์
 ตรัส พระผู้มีพระภาคย์จึงตรัสว่า “คัม ภิกษุณฺณ
 กาลามา” อภิกษุณฺณทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจะ
 สำคัญเนื้อความนั้นเป็นไฉน โมหะความหลง เมื่อ
 ยังเกิดขึ้นภายในจิตของขรรษบุคคล ย่อมยังเกิดขึ้น
 เพื่อประโยชน์หรือ ๆ เพื่อใช้ประโยชน์นั้นเล่า กาลาม
 ชนกราบทูลว่า “อหิตา ย ภันเต” ข้าแต่พระผู้มี
 พระภาคย์ โมหะความหลง เมื่อยังเกิดขึ้นภายใน

จิตรของผู้ใดแล้ว ย่อมบังเกิดขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์
 สมเด็จพระผู้ทรงพระภาคย์ จึงตรัสว่า “มูโฬิห ปรณาย
 กาลามา ปริสยัคคโโล” บุรุษกาลามาชนทั้งหลายบรร
 บุคคลที่หลงแล้ว โมหะครอบงำแล้วมีจิตรอันโมหะ
 ยึดเอาครอบแล้ว ย่อมฆ่าสัตว์มีชีวิต ถือเอาสิ่งของที่
 เจ้าของไม่ได้ให้แล้ว คบหาซึ่งภรรยาท่านผู้อื่น
 เจริญคำเท็จด้วยตน ชักชวนผู้อื่นเพื่อจะฆ่าสัตว์ลัก
 ทรัพย์ คบหาภรรยาท่านผู้อื่น เจริญคำเท็จเช่นนั้น
 ย่าง สิ่งใด ๆ ที่นำไปเพื่อใช้ประโยชน์ เพื่อทักข
 แก่ผู้อื่นนั้น บุคคลผู้หลงแล้ว ย่อมชักชวนผู้อื่น
 ในสิ่งนั้น ๆ บुरุษบุคคลที่หลงแล้ว ย่อมประพฤติอย่าง
 นี้หรือไม่เล่า กาลามาชนกราบทูลว่า “เอวังภันเต”
 ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ คนหลงแล้วย่อมเป็นอย่างนี้
 เหมือนพระองค์ตรัส พระผู้มีพระภาคย์จึงตรัสว่า
 “ตํ กิ มัญญูถ กาลามา” บุรุษกาลามาชนทั้งหลาย
 ท่านทั้งหลายจะสำคัญเ็นความนั้นเป็นไฉน อรวม

ทั้งหลาย คือโลภะโทสะโมหะเหล่านี้เป็นอกุศลหรือ ๆ
 อกุศลเล่า กาลามชนกราบทูลว่า “อกุศล ภาณเ”
 ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ โลภะโทสะโมหะนี้เป็นอกุศล
 สมเด็จพระผู้มีพระภาคย์จึงตรัสว่า “สาวีชชา วา
 อนวีชชา วา” โลภะโทสะโมหะนี้มีโทษควรเว้นหรือไม่
 มีโทษที่ควรเว้นเล่า กาลามชนทั้งหลายกราบทูลว่า
 “สาวีชชา ภาณเ” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ โลภะ
 โทสะโมหะนี้มีโทษควรเว้น สมเด็จพระผู้มีพระภาคย์
 จึงตรัสว่า “วิญญู ครหิตา วา วิญญูยัสสิฐฐา วา” โลภะ
 โทสะโมหะนี้ ท่านผู้รู้แจ้งวิเศษก็เตือนหรือ ๆ สรรเสริญ
 เล่า กาลามชนทั้งหลายจึงกราบทูลว่า “วิญญู ครหิตา
 ภาณเ” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ โลภะโทสะโมหะนี้
 ท่านผู้รู้ก็เตือน สมเด็จพระผู้มีพระภาคย์จึงตรัสว่า
 “สมัคคา สมากินฺนา อหิตาย สัตถันติ โน วา กถิ ว
 เอตถ โหติ” โลภะโทสะโมหะนี้ บุคคลมาถือเอาด้วยก็
 สมากินกันมันแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์เพื่อ

ความทุกข์ หรือไม่เป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์เพื่อความ
 ทุกข์เล่า ท่านทั้งหลายตรองเห็นในข้อนี้เป็นไฉน
 กาลามชนทั้งหลายกราบทูลว่า “สมัคคะ ภัณฑะ
 สมาทินันนา อหิตาย ทกขาย สวัตตันติ เอว โน เอตถ
 โหติ” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ โลกะโทสะโมหะ
 เหล่านี้ บุคคลมาถือเอาด้วยดี สมาทานถือนั่นแล้ว
 ย่อมเป็นไปเพื่อใช้ประโยชน์เพื่อความทุกข์ ในข้อ
 ข้าพระองค์ทั้งหลายตรองเห็นอย่างนี้

เมื่อพระผู้มีพระภาคย์ตรัสถามด้วย โลกะ โทสะ
 โมหะ ให้กาลามชนปฎิญาณตามที่ตนตรองเห็นนั้น
 แล้ว จึงตรัสว่า “อิตโข กาลามา ยันตัม อวั
 อวามิ เอตถ ตูเมหิ กาลามา อนัสสเวน ฯป ฯ
 ธถ ตูเมหิ กาลามา ปชเชยฺยธาคี อิติ ยันตัม
 วุตตัม อิทเมตํ ปฎิจฺจํ วุตตัม” กูรูกาลามชนทั้งหลาย
 นี้และเราผู้พระตถาคต ได้กล่าวคำใดกะท่านทั้งหลาย

ว่า ท่านทั้งหลายมาเถิด ท่านทั้งหลายอย่าได้ถือ
 เอาด้วยได้ยินตาม อย่าได้ถือเอาตามสืบต่อกันมา
 อย่าได้ถือเอาตามกึกก้องว่าได้ยินว่าอย่างนั้น อย่าได้
 ถือเอาด้วยบริบูรณ์แห่งทำหรับคำภา อย่าได้ถือเอา
 ตามความตฤก อย่าได้ถือเอาด้วยความคาดคะเน อย่า
 ได้ถือเอาด้วยความประวิตฤกตฤกษาการ อย่าได้ถือเอา
 ด้วยคงทนความเพ่งด้วยทิวฐิ อย่าได้ถือเอาด้วยอ้าง
 ผู้สอนว่าควระถือตาม อย่าได้ถือเอาด้วยอ้างว่าสมณะ
 ของเราเป็นทเคารพนบถถึงนเลย เมื่อใด ท่านทั้งหลาย
 พึงรู้ด้วยตนเองแล้วว่า ธรรมเหล่านี้เป็นอกุศลมีโทษ
 ควรเว้นผู้รู้หากติเตียน บุคคลมาถือด้วยดี สมา
 ทานถอมมันแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อไช้ประโยชน์เพอทุกข
 ถึงนแล้ว เมื่อนั้น ท่านทั้งหลายพึงละเสียชงธรรม
 ทั้งหลายที่ตนรู้ว่า เป็นอกุศลนั้นเกิดถึงน เราผู้
 ตถาคตได้กล่าวคำใดไว้กะท่านทั้งหลายถึงน คำนั้น
 เราผู้ตถาคตได้อำศรัยเนอความนั้นแล้วและกล่าว ด้วย

ประการทั้งกล่าวนั้น ในข้ออุกฤษฏ์ที่ควรละเสีย พระ
องค์ตรัสสอน ให้ผู้ปรนนิบัติตรองเห็นด้วยตนเองณ
แล้วให้สละละเสีย มิได้กักขังเกาะเกณฑ์โดยใช้อยบาย
เลย ควรเป็นทีเลื่อมใสแห่งผู้มีปัญญา

เมื่อพระองค์ตรัสสอน ด้วยยกอุกฤษฏ์ที่ควรละ
เสียขึ้นถาม ให้กาลามชนพิจารณาตามทันทนตรองเห็น
ณแล้ว เมื่อตรัสสอนด้วยอุกฤษฏ์ ส่วนที่ควรสมาทาน
จึงตรัสว่า “เออ ตูเมื่ห กาลามา มา อนัสสเวน
ฯลฯ มา สมโณ โน ครุติ ยทา ตูเมื่ห กาลามา
อิตฺตนา ว ชาเนยฺยาถ อิมะ อิมมา กสฺสา อิมะ
อิมมา อนวชฺชา อิมะ อิมมา วิญญูปสัณฺฐา อิมะ
อิมมา สมคฺคา สมาทินฺนา หิตาย สุขาย สวตฺถัน—
คฺคิ อถ ตูเมื่ห กาลามา อุปสัมยชฺช วิหเรยฺยาถ”
อุกกรกาลามชนทั้งหลายท่านทั้งหลายจงมาเถิด ท่าน
ทั้งหลายจงอย่าได้ถือเอาด้วยได้ยินตาม ด้วยได้ยิน
ก่อนเลย ฯฯ ท่านทั้งหลายอย่าได้ถือเอาด้วยอ้างว่า

สมณะของเราเป็นที่เคารพนับถือดังนี้เลย เมื่อใดท่าน
 ทั้งหลายพึงรู้ด้วยตนเองว่าธรรมเหล่านั้นไม่มีโทษ
 ใดควรเว้น ธรรมเหล่านั้นท่านผู้รักษาสรรเสริญ ธรรม
 เหล่านั้นบุคคลใดถือเอาด้วยดี ได้สมาทานถ่อมมันแล้ว
 ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขดังนี้แล้ว เมื่อ
 นั้นท่านทั้งหลายพึงเข้าไปถึงพร้อมซึ่งธรรมที่ท่านรู้ว่าเป็น
 กุศลเหล่านั้นแล้วแลอยู่เถิด เมื่อใดท่านทั้งหลายพึงรู้
 ด้วยตนเองว่า ธรรมเหล่านั้นเป็นกุศลไม่มีโทษผู้รักษาสรรเสริญ
 เมื่อผู้ใดได้สมาทานถ่อมมันแล้ว ย่อมเป็น
 ไปเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขดังนี้ ท่านทั้งหลายรู้ด้วย
 ตนเองอย่างนี้เมื่อใดแล้ว เมื่อนั้นท่านทั้งหลายพึง
 สมาทานถ่อมมัน ซึ่งธรรมเหล่านั้นให้บริบูรณ์ใน
 สันดานเถิด “คัมภีร์ มัญญูต กาลามา” คุกรกาลาม
 ชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจะสำคัญเนื้อความนั้นเป็น
 ไฉน อโฆระ ความไม่โง่ส่วนที่เป็นค่าก็แก่โลก
 เมื่อยังเกิดขึ้นภายในจิตรของบุคคล ย่อมยังเกิดขึ้น

เพื่อประโยชน์หรือ ๆ เพื่อใช้ประโยชน์เล่า กาลามชน
 ทั้งหลายกราบทูลว่า “หิตาย ภาณเต” ข้าแต่พระผู้มี
 พระภาคย์ อโลกะ เมื่อยังเกิดขึ้นภายในจิตผู้ใด ๆ
 แล้ว ย่อมยังเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ สมเด็จพระผู้มี
 พระภาคย์จึงตรัสว่า “อลัทธโร ปรณายํ กาลามา
 ปุริสบุคคโล โลเกน อนภิกขุโต อปริยาตินันนิจิตโต
 เนว ปาณํ หนติ น อทินนํ อาทียติ น พรทาวํ คัจฉติ
 น มสฺสา ภณฺติ ปรมํบี คถิตํคทาย สมาทเปติ ยํ
 คัสสํ โหติ ทิฆรคํคํ หิตาย สุขาย” กุณรกาลามชน
 ทั้งหลาย บุรุษบุคคลผู้ไม่โลภแล้ว โลภไม่ครอบงำ
 แล้ว มีจิตอันโลภไม่ครอบงำแล้ว ย่อมไม่ฆ่าสัตว์มี
 ชีวิต ไม่ถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ให้ ไม่คบหา
 ช่างรบราญผู้อื่น ไม่เรวราคำเต็จกัวยตน ชักชวนผู้อื่น
 เพื่อจะให้เป็นอย่างนั้น คือจะไม่ให้ฆ่าสัตว์ ๗๑ จะไม่
 ให้เรวราคำเต็จ สิ่งใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อความ
 สุขแก่ผู้อื่นนั้นสันกาลนาน บุคคลผู้ไม่โลภแล้ว ย่อม

ชักชวนผู้อื่นในสิ่งนั้น ๆ บุคคลผู้ไม่โลภ ย่อมเป็นคน
 ประพฤติอย่างนี้ เช่นอย่างนั้นหรือไม่เล่า กาลามชน
 กราบทูลว่า “เอวังภันเต” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์
 อย่างนี้และถึงพระองค์ตรัส “อัม กัมมัญญถ กาลา
 มา” ดูกรกาลามชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจะสำคัญ
 เนื้อความนั้นเป็นไฉน อโทสะ ความไม่ประทุษร้าย
 ส่วนที่เป็นหมักคักแก่โทสะ เมื่อยังเกิดขึ้นภายในจิตของ
 บุรุษบุคคล ย่อมยังเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์หรือ ๆ เพื่อ
 ใช้ประโยชน์เล่า กาลามชนกราบทูลว่า “หิตาย
 ภันเต” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ อโทสะ ความไม่
 ประทุษร้าย ส่วนที่เป็นหมักคักแก่โทสะนั้น เมื่อยังเกิด
 ขึ้นภายในจิตของผู้ใด ๆ แล้ว ย่อมยังเกิดขึ้นเพื่อ
 ประโยชน์นั้นและ พระผู้ทรงพระภาคย์จึงตรัสว่า “อทุฏฐ
 โส อนุยัม กาลามา ปุริสปรักคโล” ดูกรกาลามชน
 ทั้งหลาย บุรุษบุคคลผู้โทสะไม่ประทุษร้ายแล้ว
 อันโทสะไม่ครอบงำแล้ว มีจิตอันโทสะไม่ยึดเอาครอบ

แล้ว ย่อมไม่ฆ่าสัตว์มีชีวิต ๆ ล ๆ จะไม่ให้เราราคำ
 เท้า สิ่งใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ผู้อื่น
 นั้นสันกาลนาน บุคคลผู้ที่ไม่ประทุษร้ายแล้ว
 ย่อมชักชวนผู้อื่นในสิ่งนั้น ๆ บุคคลที่ไม่ประทุษร้าย
 ร้าย ย่อมประพฤติอย่างนี้ เป็นอย่างนี้หรือไม่เล่า
 กาลามชนกราบทูลว่า “เอวัมภันเต” ข้าแต่พระผู้มี
 พระภาคย์ อย่างนั้นและทั้งพระองค์ตรัส “ตํ กิ มัญญถ
 กาลามา” คุณรกาลามชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลาย
 จะสำคัญในอความนั้นเป็นไฉน อโมหะ ความไม่หลง
 ส่วนที่เป็นฆ่าศึกแก่โมหะ เมื่อยังเกิดขึ้นภายในจิต
 ของบุรุษบุคคล ย่อมยังเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์หรือ ๆ
 เพื่อใช้ประโยชน์เล่า กาลามชนกราบทูลว่า “หิตาย
 ภันเต” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ อโมหะ ความไม่
 หลง เมื่อยังเกิดขึ้นภายในจิตผู้ใด ๆ แล้ว ย่อม
 ยังเกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ พระผู้มีพระภาคย์ตรัสว่า
 “อมุโฬ्ह ปรณายิ กาลามา ปรุสสํคคโล” คุณร

กาลามชนทั้งหลาย บุคคลผู้ไม่หลงแล้ว อันโมหะ
 ความหลงไม่ครอบงำแล้ว มีจิตอันโมหะไม่ยึดเอา
 รอยแล้ว ย่อมไม่ฆ่าสัตว์มีชีวิต ๆ เป่า ๆ จะไม่ให้
 เจริญคำเท็จ สิ่งใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อความ
 สุขแก่ผู้อื่นนั้น บุคคลผู้ไม่หลงแล้ว ย่อมชักชวน
 ผู้อื่นในสิ่งนั้น ๆ บุคคลผู้ไม่หลงแล้ว ย่อมประพฤติกิ
 อย่างเป็น อย่างนั้นหรือไม่ว่า กาลามชนกราบทูลว่า
 “เอวัมภันเต” ข้าแต่พระผู้มีพระภาคย์ อย่างนั้น
 และทั้งพระองค์ตรัส “คัม กัม มัญญถ กาลามา”
 ตูรกาลามชนทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจะสำคัญเนือ
 ความนั้นเป็นไฉน ธรรมทั้งหลายคือ อโลภะ อโทสะ
 อโมหะนี้ เป็นกุศลหรือ ๆ เป็นอกุศลเล่า กาลามชน
 ทั้งหลายกราบทูลว่า “กุสลา ภันเต” ข้าแต่พระผู้มี
 พระภาคย์ อโลภะ อโทสะ อโมหะนี้เป็นกุศล พระ
 ผู้มีพระภาคย์จึงตรัสว่า “สาวิชชา วา อนวิชชา วา”
 มีโทษควรเว้นหรือ ๆ ไม่มีโทษควรเว้นเล่า กาลามชน

กราบทูลว่า “อนวัชชา ภัณฑะ” ข้าแต่พระผู้มีพระ
 ภาควัย อโลกะ อโทสะ อโมหะ นี้ไม่มีโทษ พระผู้มี
 พระภาควัยจึงตรัสว่า “วิญญู ครหิตา วา ปสัณฐา วา”
 ท่านผู้รู้แจ้งรู้วิเศษคติเทียบหรือ๑สรรเสริญเล่า กาลามชน
 กราบทูลว่า “วิญญู ปสัณฐา ภัณฑะ” ข้าแต่พระผู้มี
 พระภาควัย อโลกะ อโทสะ อโมหะ นี้ ท่านผู้รู้หาก
 สรรเสริญ สมเด็จพระผู้มีพระภาควัยจึงตรัสว่า “สมัค-
 คาย สมาทินนา หิตาย สุขาย สัตตัตถิโน โน วา กถาโว
 เอตถ โหติ” บุคคลมาถือเอาด้วยดีปรักปรำมบริบูรณ์
 แล้ว สมทานถอมันแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์
 เพื่อความสุขหรือ ๑ ไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความ
 สุขเล่า ท่านทั้งหลายตรองเห็นในข้อนี้เป็นไฉน
 กาลามชน กราบทูลว่า “สมัคคา ภัณฑะ สมาทินนา
 หิตาย สุขาย สัตตัตถิโน เอว โน เอตถ โหติ” ข้า
 แต่พระผู้มีพระภาควัย อโลกะ อโทสะ อโมหะ เหล่านี้
 บุคคลมาถือเอาด้วยดีปรักปรำมบริบูรณ์แล้ว สมทาน

ถอมันแล้ว ย่อมเป็นไปได้เพื่อประโยชน์เพื่อความสุข ใน
 ขณินชาพระองค์ทั้งหลายตรองเห็นอย่างนั้น เมื่อพระผู้มี
 พระภาคยตรัสถามด้วย อโลกะ อโทสะ อโมหะ ให้
 กาลามชนทั้งหลายปฎิญาณตามที่ตนตรองเห็นนั้นแล้ว
 จึงตรัสว่า “อิติโฆ กาลามา ยันตํ อวิ อถ ตูเมหิ
 กาลามา มา อนัสสเวน ฯ เป ฯ อถ ตูเมหิ กาลามา
 อธิปัสมิยัสซ วิหเรยฺยาถาติ อิติ ยันตํ วุคฺคํ อิทเมตํ
 ปฏิจฺเฐ วุคฺคํ” กุณกรกาลามชนทั้งหลาย นั้นและเราผู้
 พระศาสดาได้กล่าวคำใดไว้แก่ท่านทั้งหลายว่า ท่าน
 ทั้งหลายจงมาเถิด ท่านทั้งหลายอย่าได้ถือเอาด้วยได้
 ยินตาม ฯ เป ฯ ท่านทั้งหลายอย่าได้ถือเอาด้วยอ้างว่า
 สมณะของเราเป็นที่เคารพนับถือดังนี้เลย เมื่อใดท่าน
 ทั้งหลายพึงรู้ด้วยตนเองนั้นและว่า ธรรมเหล่านี้เป็นกุศล
 ท่านผู้วิหิงสาธรรมเสีย ธรรมเหล่านี้บุคคลได้สมาทาน
 ถือเอาด้วยดีแล้ว ได้สมาทานถอมันแล้ว ย่อมเป็นไปได้เพื่อ
 ประโยชน์เพื่อความทุกข์ดังนี้แล้ว เมื่อนั้นท่านทั้งหลาย

พงธอเอาซึ่งธรรมที่ตนรู้ว่าเป็นกุศลเหล่านั้น ๆ เป- ๆ แล้ว
 แลอยู่เฉย ๆ เราผู้พระตถาคตได้กล่าวคำใดไว้แก่ท่าน
 ทั้งหลายทั้งนี้ คำนั้นเราผู้พระตถาคตได้อาศรัยใน
 ความนั้นแล้ว แลกล่าวด้วยประการทั้งกล่าวมานั้น

ในข้อกุศลที่ควรบำเพ็ญให้บริบูรณ์ควรสมาทานแล้ว
 พระองค์ก็ตรัสสอนให้ ผู้ปรนนิบัติตรองเห็นด้วยตนเอง
 นั้น แล้วให้บำเพ็ญสมาทานถือนั้น กระทำให้บริบูรณ์ใน
 สันดานตน พระองค์ไม่ได้กดขี่กะเกณฑ์โดยใช้ข้อบายเลย
 อันนั้นก็เป็นอนุสาสน์ปาฏิหาริย์ ควรเป็นที่เลื่อมใสแห่ง
 ผู้มีปัญญาทั้งกล่าวมานั้น

แต่นั้นพระผู้มีพระภาคย์ตรัสเทศนาแสดงคุณแห่ง
 อโกละ อโทสะ อโมหะ ต่อไปว่า “สโฆ โส กาลามา
 อริยสาวโก” กุกร กาลามชนทั้งหลาย อริยสาวกนั้น
 “เอว วิคตภาสิโณ วิคตพิยาปาโท อสัมมัมโพหิ สัมมป-
 ชาโน ปฏิสสรโต” เปนผู้มีอภิชญาไปปราศแล้ว มี
 พยาบาทไปปราศแล้วไม่หลงด้วยดีแล้ว รู้ทั่วพร้อมด้วย

สัมปชัญญะ รลกะเฉพาะหน้า มีสติบริบูรณ์อย่างนี้แล้ว
 มาถูกต้องแผ่ไปซึ่งสัตว์ ในทุกทิศทั่วสถาน ด้วยจิตร
 ไปพร้อมแล้วด้วยเมตตา กรุณา มหิตา อุเปกขา ไม่
 มีเวรไม่มีความเข้าใจเป็นจิตรไม่มีประมาณ อริยสาวก
 นั้นมาอยู่พรหมวิหารทั้ง ๔ นั้น “สโฆ โส กาลามา
 อริยสาวโก เอว อเวรจิตโต เอว อพฺยาปัชฌจิตโต เอว
 ลักขิณฺณจิตโต เอว วิสทกจิตโต” บุรุษกาลามชน
 ทั้งหลาย อริยสาวกนั้นเป็นผู้มีจิตรไม่มีเวรอย่างนี้
 มีจิตรไม่มีความเข้าใจอย่างนี้ มีจิตรไม่มีเศร้าหมอง
 อย่างนี้แล้ว มีจิตรบริสุทธิ์หมดจดอย่างนี้แล้ว ท่านได้
 อัสสาสะความยินดี ความอุ่งใจในปัจจุบัน & อย่าง

ข้อที่ ๓ ว่าถ้าโลกเบื้องหน้ามีอยู่จริง ผลวิบากแห่ง
 กรรมทั้งหลายที่สัตว์ทำดีทำชั่วมีอยู่จริงไซ้ อันนั้นเป็น
 ที่ตั้งอยู่แล้ว ที่เราทำลายขึ้นแล้วจึงเข้าไปยังเกิดยัง
 สัตติภาพโลกสวรรค์ อันนั้นเป็นอัสสาสะความยินดีความ
 อุ่งใจที่ ๓ อริยสาวกนั้นได้แล้วในปัจจุบันนี้

ที่ ๒ ว่าถ้าโลกเข็องน่าไม่มีจริง ผลวิบากแห่ง
กรรมที่สัตว์ทำชั่วๆไม่มีใช้ เราก็จะรักษาตนที่ไม่มี
ความเข้าใจ ไม่มีทุกข์ มีความสุขในปัจจุบันทัน อันนี้
เป็นอัสสาสะความยินดีความอุ่งใจที่ ๒ อริยสาวกนั้น
ได้แล้วในปัจจุบัน

ที่ ๓ ว่าถ้าเมื่อผู้ทำบาปๆเป็นอันทำอยู่จริงใช้ เรา
มิได้คิดพินิจบาปแต่ที่ใด ความทุกข์จักถูกต้องตัวเรา
อันไม่ได้ทำบาปนั้น แต่ไหนเล่า อันนี้เป็นอัสสาสะความ
ยินดีความอุ่งใจที่ ๓ อริยสาวกนั้นได้แล้วในปัจจุบัน

ที่ ๔ ว่าถ้าเมื่อบุคคลทำบาปๆไม่เป็นอันทำจริง
ใช้ ตัวเราก็พิจารณาเห็นตนที่บริสุทธิ์หมดจดแล้วโดย
ส่วนทั้ง ๒ อันนี้เป็นอัสสาสะความยินดีความอุ่งใจที่ ๔
อริยสาวกนั้นได้แล้วในปัจจุบัน

“สโฆ โส กาลามา อริยสาวโก” ดูกรกาลามชน
ทั้งหลาย อริยสาวกนั้น เป็นคนมีจิตที่ไม่มีเวรอย่างนั้น
มีจิตไม่มีความเข้าใจอย่างนี้ มีจิตไม่เศร้าหมองอย่าง

นี้ มีจิตรบริสุทธิ์หมดจดอย่างนั้นแล้ว ท่านได้อัสสาสะ
 ความยินดีความพอใจในขันธ์ ๕ อย่างเหล่านี้ “เอว
 ภาควา” เมื่อพระองค์ตรัสแสดงคุณอันสูงส่งแห่ง
 อโลกะ อโทสะ อโมหะ นั้นแล้ว กาลามชนทั้งหลาย
 ก็เห็นจริงเหมือนอนั้น จึงกราบทูลรับพระพททภาสติก
 ว่าเป็นอย่างนั้นจริง ทั้งพระองค์ทรงแสดงดังนี้ แล้ว
 ก็สรรเสริญธรรมเทศนาแลความเลื่อมใสแห่งตน แสดง
 ตนเป็นอภัสสกะตั้งอยู่ในไตรสรณคม ในสำนักพระผู้มี
 พระภาคย์เจ้า กล่าวเนื้อความในกาลามสูตรแต่เท่านั้น
 เอว ๓

เนื้อความในกาลามสูตรนี้ แสดงว่าพระสัมมา
 สัมพุทธเจ้าซึ่งเป็นพระศาสดานั้น ทรงสั่งสอนสัตว์ไม่
 ใ้ยกักขะกะเกณฑ์ให้ ถือตาม พระองค์สั่งสอนให้
 ประณินัยัตถ์ของกูโดยเหตุที่จริง ให้เจ้าตัวกูเห็นลงว่า
 สิ่งนี้ เป็นอกุศลมีโทษที่ควรเว้นจริง ท่านผู้รู้หาก
 ติเตียน เมื่อใครมาสมาทานถือนั้นแล้ว ย่อมเป็นไป

เพื่อใช้ประโยชน์ เพื่อใช้ความสุข สิ่งนี้เป็นกุศลไม่มี
 โทษท่านผู้รู้หากสรรเสริญ เมื่อใครมาสมาทานถือนั้น
 แล้วยอมเป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขทั้งนี้ แล้วพระ
 องค์ตรัสสอนให้ ผู้ปรนนิบัติตามนั้น ละสิ่งที่ตนได้เห็น
 ว่าเป็นอกุศลมีโทษนั้นเสีย แลตรัสสอนให้ ผู้จะปรน
 นิบัติตามนั้น สมาทานถือนั้นในสิ่งที่ตนได้เห็นได้รู้
 เป็นกุศลไม่มีโทษนั้น อนึ่งแสดงว่ากิจการ ๒ อย่าง
 อันเป็นข้อปรนนิบัติ คือปทานะสละละเว้น ๑ อุปสัมปทา
 จะให้บริบูรณ์ขึ้นในตน ๑ นี้ ผู้จะปรนนิบัติจะมาหลง
 ตามอาการ ๑๐ อย่างแต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่ใช่
 กิจบัญญัติถูกต้องของให้รู้นั้นไม่ได้ ต้องยกเอาความ
 ที่รู้ด้วยตนเองนั้นขึ้นเป็นประมาณ ดังตรัสถามให้
 กาลามชนบัญญัติญาณในส่วนชั่ว คือ โลภะ โทสะ
 โมหะ ในส่วนดี คือ อโลภะ อโทสะ อโมหะ ฉะนั้น
 วยเพียงนี้ เหว่ ก็มีด้วยประการทั้งนี้ ฯ

